

1942-04-25

SENDER

Johanne Christine Larsen

RECIPIENT

Astrid Warberg-Goldschmidt

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst s. 1

General comment:

De mange Warberg-søskende fik tilsyneladende først i en meget moden alder at vide, at Astrids dødfødte søskend var en dreng og ikke en pige.

Laura og navnlig Albrecht Warberg ønskede sig i mange år brændende en søn. Albrecht Warberg gik til præsten med det døde barn i en cigarkasse og sagde "Her kommer den sørgende Fader" (1958-11-03, Johanne C.

Larsen til Astrid Warberg-Goldschmidt, BB2507).

Det vides ikke, hvem Lærerinden var.

Thomas, Peter og Sofie må være slægtninge til Løgstrup-parret, men de kendes i øvrigt ikke.

Krastine/Kristine, som blev undervist sammen med Astrid Warberg, er nævnt i Astrid Warbergs og Johanne C. Larsens biografier.

Sender's location:

Lindøgaard pr. Dræby St.

Sender info (seal, address, etc.):

Adressen er skrevet på kuvertens bagside

Recipient's location:

Bakkevej 12 Hareskov St.

Recipient info (Transcript, Inscription, etc.):

Adressen er skrevet på kuvertens forside

Mentioned people:

Fritz -

Thora Branner

Louise Brønsted

Adolph Larsen

Rasmus Larsen

Louise Løgstrup

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Axel Müller

Irene -, pige i huset på Lindøgaard

Ellen Sawyer

Janna Schou

Lasse Taaning

Albrecht Warberg

Laura Warberg

Erik Warberg Larsen

Martin Warberg Larsen

Archive:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB0631

Trykt udgave:

Nej

Provenance:

Testamentarisk gave fra Laura/Bibbe

Warberg Petersen til Østfyns Museer

TRANSCRIPTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

26' April 1942.

brev.

Fru A.Warberg Müller

Bakkevej 12

Hareskov St.

22-2-03.

21-4-2000.

(Langfredag)

B.W.P.

[Håndskrevet på kuvertens bagside:]

Lindøgaard, Dræby St. Fyen.

[I brevet:]

Lindøgaard 25 Aprl. 1942.

Kæreste lille Dis!

Tænk, at der er gaaet tredsindstyve Aar siden den Morgen, da vi fik Budskabet, at Mor havde faaet en lille Pige og kort efter betroede gamle Ma' Frits os, at der havde været en lille dødfødt ogsaa. Lærerinden eller hvem det nu var havde besluttet, at vi intet skulde vide om det – om det regnedes for an Slags Usædelighed og hvordan – ved jeg ikke. Da vi Børn saa fik Lov til at se ind til Mor, fortalte hun os ganske aabent og naturligt, at der havde været en lille Pige til, men at hun var dødfødt. Det tog Mor vældig Kegler paa hos os, for vi kunde da som rimeligt var ikke forstaa, hvad det Hemmelighedskræmmeri skulde til.

Til Lykke, lille go'e Dis! Gid alt maa gaa ad den lyse Side til; det er sandelig ingen Skade til at ønske det, for hvor det dog altid har let ved at gaa til den mørke! Jeg husker, at Lugge en Gang har smilet lidt, fordi jeg næsten satte Helbredsønskerne over alle andre, men helt hen i Vejret er det nu ikke. Det gode Helbred er næsten en Slags Basis for alt andet – naturligvis inden for rimelige Grænser. – Jeg tror, at jeg vil bruge denne runde Fødselsdag til at sige dig, at jeg er taknemmelig for det Venskab, der har været mellem os i snart de fleste af alle de mange Aaar og sige dig Tak, fordi du altid har været mig en saa fuldtro Ven. Aldrig har du svigtet mig, lille Dis, altid har du været Trøst og Støtte for mig, naar Livet for mig gik til den mørke Side og dine Trøstens Breve har altid været mange og lange. Det er kedeligt, at jeg slet ikke ved noget om, hvordan du har det, om du er bleven saa rask, at du har kunnet forberede lidt Festlighed til paa Søndag eller om du, hvad Himmelen forbyde, stadig ligger til Sengs og al Festlighed strøget. Det vilde rigtig nok være trist, for saa vidt jeg har

kunnet forstaa, har du glædet dig til Dagen.

Lørdag. Tiden løber jo fra mig! Dette skulde for Resten heller ikke være et af de lange – dagligdags – Breve, hvor jeg snakker op om alle mine smaa Hændelser og Begivenheder her hjemme fra, tit tænker jeg paa, naar jeg saadan sidder og skriver op om dem "hvor det maa kede den og den", men jeg kan jo ikke andet. En Smule Begivenheder skal du nu have ogsaa denne Gang, for jeg ved, det vil glæde dig: den 22_nde_ April fik vi Vand; det blev som du kan tænke hilst med Jubel af hele Husstanden; Frk. Kristensen og vores lille Hjælpepige, som bærer det skønne Navn Irene, maatte køre alt Vand til en stor Vask inde fra R. Larsens paa den lille Malkevogn; Mandfolkene havde for travlt til at vi vilde bede dem om det. Mærkeligt at det har været saa længe om at tøj, Rørene ligger vist ikke en Gang en Meter nede i Jorden.

En anden Begivenhed er, at nu har Løgstrup købt Ejendom nede i Gestelevlund, kun en lille halv Mil fra det Sted som Sofies og Peters ældste Datter har. - Vi var ellers begyndt at blive betænkelige, fordi det syntes umuligt for ham at faa noget, han og Peter syntes om, men nu naaede det sig til min store Lettelse.

Den tredje begivenhed er, at nu er Tinge bleven skilt – jeg mener faaet sin Skilsmisse lovformelig i Orden; du vil maaske synes det ikke har saa stor Betydning, men vi har gaaet og været bange for, at de skulde kræve ham dømt til at betale hende en Sum Penge, fordi han nu har købt Ejendom; ikke saa lidt tydede derpaa men han skaffede en god Uformuenheds-Attest – attesteret af vor Sogneraadsformand – og saa har de kunnet indse deres Afmagt paa det Punkt.

2.

Dit Fødselsdagsvejr bliver der vist ikke saa meget at klage paa, bare det vilde blæse lidt mindre; stille Solskin er jo bedre og vil give en festligere Dag for Jer. Den skarpe Vind fra N. Øst hindrer mig i at sidde i Haven i Solen, hvilket jo er saa værdifuldt for mig. Men en god Ting har der været ved Blæsten, den har faaet Møllen til at gaa rundt nede ved Inddæmningerne, saa Vandet paa Tinges 4 Tdr. Land Indd.n. har kunnet løbe ud i Stranden og det er værdifuldt for ham – de forskellige Interesser falder ikke altid sammen!

Fordi jeg i Gaar havde skrevet om vores lange Venskab, laa jeg i Aftes og tænkte paa de fjerne Tider og kom til det Resultat, at vi egentlig ikke til Stadighed har været ret meget sammen siden den Gang, da jeg ydede dig, Tutte og lille Krastine fra Degnens min pædagogiske Undervisning Saa kom du til Ølstedgaard og siden kom jeg til Kjøbenhavn og da jeg 1901 kom tilbage til Erikshaab var du andre Steder f. Eks. i Italien – eller

var det senere, ja du kom til Odense for at læse, men da Far døde kom du derfra og var vist hjemme en Tid, men det er alligevel ikke meget vi har været sammen i det daglige. Men Forbindelsen mellem os har været konstant og har aldrig svigtet.

Det er underligt saa lidt den Slags Livsværdier betyder for - - hvordan skal jeg udtrykke mig - det brede Lag, Folket. Da jeg hørte at Louise Løgstrup skulde bo saa tæt ved sin Søster, himlede jeg lidt op om det glædelige deri, men Peter sagde lisse tørt: nå-å den Slags har da ikke noget at sige, de hugger saamænd saa tit paa hinanden. Og da jeg beklagede at Løgstrups nu rejste bort fra Peter og Sofie, slog han det ogsaa hen som noget ganske betydningsløst. Maaske betyder det i Virkeligheden ligesaa meget for dem som for os, men de gør sig det bare ikke klart.

Den gode Elle var herude i Lørdags, og vi havde en dejlig Snakkeeftermiddag. Hun sad og havde travlt med din Pude, den blev nydelig, synes jeg, hun er en Svend til at lave sådan noget. Gør det noget at du faar 2? jeg synes det ikke, man kan i Virkeligheden bruge Masser af Puder. At Bagklædningen paa min ikke "staar" til Forsiden opdagede jeg for sent og var ikke saa lidt ked af, men saa trøster jeg mig med, at begge Sider jo ikke skal ses paa een Gang. Og saa er det jo ikke saadan heller, at man gaar ind i en Butik og vælger nogle smukke Farver ud, nej i disse Tider ma man pænt nøjes med, hvad Uldgarn, man har, eller rettere hvad Tørklæder man har at trevle op af. Nu maa du nøjes, lille Dis! og finde en lille obscur Plads til den.

Der gaar ikke en Dag, hvor jeg ikke tænker paa, hvor det er dejligt at I kommer herover; een Ting spekulerer jeg paa: hvor skal I faa noget at gøre Ild ved, naar I skal "koge" Jer en Taar Te eller Kaffe el. spejle Jer et Æg? Vi er holdt op med at fyre her i Stuen undt. lige om Morgenen, fordi vi ikke har og ikke kan faa Brændsel uden lige til Komfuret, og jeg fryser tappert. Lille Irene sagde i Dag: Jeg kan ikke lide, De saadan skal sidde og fryse! Var det ikke sødt? I skulde vel ikke have et af de gode Spritapparater, som de bruger, naar de ligger i Telt. Petroleum til Primus er jo en fjern Drøm - som saa meget andet. Tinge siger at naar han har sejlet med Lasse Taaning har de haft et Spritapparat, som de kunde koge Kartofler paa - og det varer jo da ½ Time. Ellers kan Axel saamænd samle Brænde i vores Have, hvor der ligger Masser. Alle Kneb gælder i Tider som disse. Saa, nu lukker Agraren Porten op og kommer med sine Heste, begge Parter glæder sig til Middagsmaden - vi skal have gule Ærter, som vi elsker.

Nu er Papiret ogsaa fuldt og et Fødselsdagsbrev præsteret, som ikke er nær saa "sødt og godt", som det skulde have været (et Brøl og en Stud),

men maaske du dog har mærket, at du er i mine Tanker og at jeg ønsker dig Alverdens gode Ting. Tusind Hilsner fra din Junge

[Skrevet langs venstre kant s. 4:]

Hils Janna og Axel! Alle her hilser og ønsker til Lykke.

[Skrevet langs venstre kant s. 2:]

Som du ser, sender jeg først Brev i Dag, da jeg tager det som en Selvfølge, at I henter Post.

[Skrevet på hovedet øverst s. 1:]

Hils Lugge og Tutte saa mange Gange; sig til Tutte, at jeg er flov over mig selv, men at hun snart hører fra mig – haaber jeg da

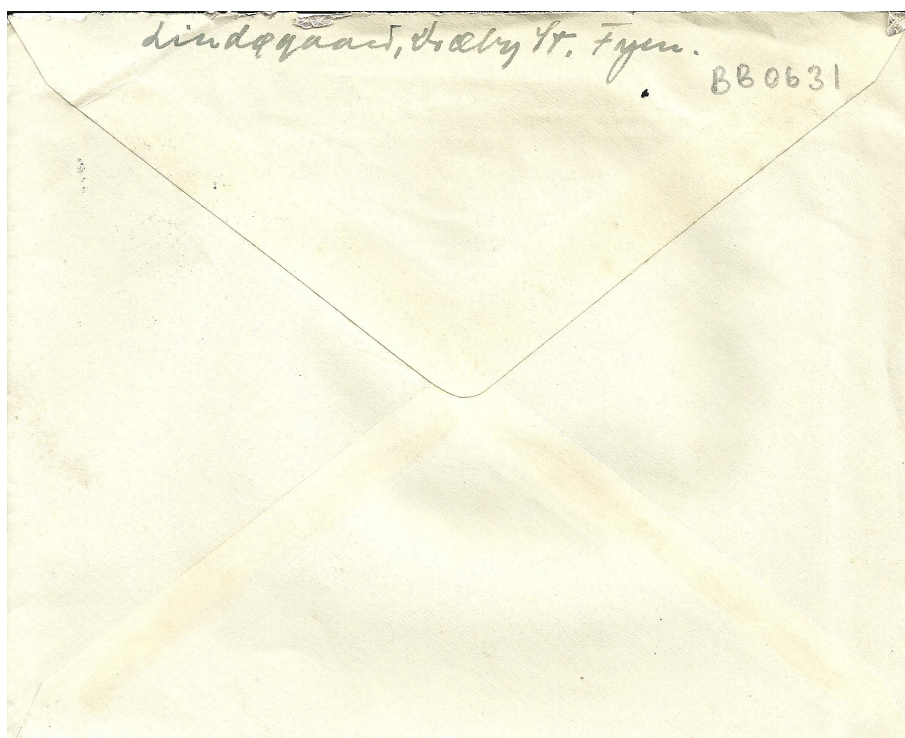
KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

divulgeaant

25 April 1942.

Hele de lille. Hej!

Tenk, at der er gået tredsindstyve Aar siden den Morgen, da vi fik Budskabet, at Mor havde faaet en lille Pige og kort efter betroet garst. Ma. Frits os, at der havde været en lille dødsfald og saa. Læserunden eller hvem det nu var havde besluttet, at vi intet skulde vide om det. - om det regnedes for en Slags Usadeligt og uvordan - ved j ikke. Da vi Børn saa fik lov til at se ind til Mor, for taalte hørn os ganske aabent og naturligt, at der havde været een lille Pige til, men at hørn var dødfald. Det tog Mor valdt. Hejler ja os os, for vi kunde da saa rimeligt va ikke forstaa, hvad det hørn melighedskrammeri skulde til.

Til lykkel, lille gode Hej! Git alle maag gaa at den lyse Lids til. det er sandelig ingen Skede til at ønske det, for hørn det da altid har let det at gaa til den smukke! Jeg husker, at hørn en Gang har smilet lidt, fordi j næsten valte Heltets prøverne over alle andre, men held hørn i Vejret er det nu ikke. Det god helbred er næsten en Slags Basis for alle andet - naturligt inden for rimelige Grænser. - Jeg tror, j vil hørn denne runde Fødselsdag, til at siges, at j er taknemlig for det Vensteb, der har været mellem os i snart de fleste af alle de mange Aar og siges dig Tak, fordi du altid har været mig en saa pæntro Ven. Aldrig har du smilet mig, lille Hej, aetid har du været Fint og Skille for mig, naar Livet for mig gik til den smukke Lids og dine Trøster Breve har altid været mange og lange.

Det er kedeligt, at j slet ikke vet noget om, hvordan

880631

du har det, om du er bleven saa rask, at du
har kunnet forbruek lidt Feolighed til fra Lunden
eller om det, hvad Himmelen forbyder, stadig
ligger til Penys og al Feolighed / Strøget. Det vilde
næsten nok være trist, for saa vidt j har kunnet
fortaa, har du glædet dig til Bogen.

Gods Tid er løst jo fra ordig! Dette skulde for Peter
vælte ikke være et af de Lange - dagligdags -
Brene, hvor j snakker om alle sine sønne
Hændelser og Begivenheder her ligesomme fra, til
langer j fra, naar j saadan sidder og skriver
om dem - hvor det maa bede den og den, men
j har jo ikke andet. En Smule Begivenheder
skal du nu have og saa denne Gang, for j er, det
vil glæde dig: den 22nde April fik vi Vard, det blev
som du kan tænke sig med jubel af alle Høi-
stander, Frk. Kristensen og vores lille Hjalpepig, som
haver det skønne navn Irene, maatte være al
Vant til en stor Vask inde fra P. Larsens paa den lille
Maalkevej. Manufakturhandl. for travlt til at
vi vilde bede dem om det. Mærkeligt at det har
været saa Lange om at få, Rørene ligger vist ikke en
Gang en Meter ned i Jorden.

Den anden Begivenhed er, at vi har fået
købt Ejendom ved i Gøteborgsvej, som en lille
halv Mil fra det Sted som Sofies og Peters ældre
Datter har. - Vi var ellers begyndt at blive be-
sættede, fordi det syntes at være rimeligt for
for ham at få noget, han og Peter syntes om,
men en maade det sig til min store Lethed.

Den tredje Begivenhed er, at vi er Ting
bleven skilt - j mener faaet sin Skilsmisse
lovsomt i Orden; du vil maaske synes, det
ikke har saa stor Betydning, men vi har faaet
et ordet Lange for, at de skulde kræve ham kom
til at betale hende en Sum Peng. fordi han nu
har købt Ejendom; ikke saa lidt tydelig deesaa
men han skaffet en god Uformenthed - allest
- allestend af vor Sag, maaadsforman - og saa har
de kunnet indse deres Afmagt paa det Punkt.

Om du vil sende j fra Bogen i den, saa
jeg vil gerne se den, og vil gerne at skrive fra j

2.
Det Fødselsdags vejr bliver der vist ikke saa
meget at klage paa, naar det volds blaa lidt
mindre. Skille Faldskim er jo bedst og vil give en
festligere dag for jer. Men skarp vind fra W. Øst
hindrer mig i at sidde i Haven i Falen, hvilket
jo er saa uønsket for mig. Men en god Ting
har du været ved Bøsten, den har faaet Møllen
til at gaa rundt med det Inddampningen!
Saa Vædet paa Fingre & Tø. Land Indd. m. har
kunnet lide et i Proanden og det er uønsket
for ham - de forskellige Interesser falder ikke altid
sammen!
Fordi j. i Gaar havde skrevet om vores lange
Venstret, saa j. i Aften og tænkte paa de fjernere
Tider og kom til det Resultat, at vi egentlig ikke
til Stadigt har været ret meget sammen
siden den Gang, da j. ledte dig, Tette og lille
Krasine fra de mere min pædagogiske Undervisning
Saa kom du til Plottegård og siden kom j. til
Njåkenhavn og da j. 1901 kom tilbage til Bøstebad
var du andre Steder j. Øst i Italien - eller var
det senere, ja du kom til Adelaide for at lase, men
da hun døde kom den derfra og var vist hjemme
en Tid, men det er alligevel ikke meget, vi har
været sammen i det daglige. Men Forbindelsen
mellem os har været konstant og har aldrig svigtet.
Det er underligt saa lidt den Slags dros viden
betyder for -- hvordan skal j. udtrykke mig -
det brede Lag, Folket. Da j. hørte at dannede sig
Strup skuede ho saa paa det med sin Låke, men
ledt j. lidt op om det gladelige deri, men Peter
sagde lissø fort: nå - å den Slags har da ikke
noget at sige, de bukke saamand saa til paa
hinanden. Og da j. beklagte at Løstруп
nu rejste bort fra Peter og Falie, slog han det
opaa hem sin noget aldeles betydning, list.
Maaske betyder det i Virkeligheden Lissø
meget for dem som for os, men de går sig det
bare ikke klart.

880631

Den gode alle var berørt i Søndag, og vi
havde en dejlig Snakkeflermiddag. Hun sat
og brandte sig med dig Peder, den blev syde-
lig, synes j, hvem er en Freund til at lave sådan
noget. Er det noget at du saa? j synes
det ikke, man kan i Virkelighed lide. Hvad
af Peder. At Bagklammeren saa min ikke
"staa" til Formidag og dag. j for sent og var
ikke saa lidt ket af, men saa trøst j mig
med, at ligge Tiden j ikke skal ses præsten
Gang. Og saa er det j ikke saadan heller, at
man gaar ind i en Bude og sælger nogle
smukke Farve ut, nej i disse Tider ender
man pant siges med, hvad Uldgarn, man
har, eller restene hvad Tørklæde man har
at trække op af. Nu saa du siges, lille Elie!
O findes en lille obscur Plads til den.
Der gaar ikke en Dag, hvor j ikke tænker
paa, hvor det er dejligt at komme her-
over; een Ting spekulerer j paa: hvor skal j
saa noget at gøre. Seld ut, naar j skal gøre
jer en Tanke eller Kaff. et spejle jer et Oj.
Vi er borte og at gøre her i Huset undt. Lige
en Mogenen, fordi er ikke her og ikke kan saa
Brandt ved den lige til Kaffere, og j frøse tap-
per. Lille Trens Skide i Jaj: j kan ikke lide, de
saadan skal sidde og frøse! Var det ikke sødt?
J skuede vel ikke borte til af de gode Spiritus-
paraler, som de bringer, naar de ligger i Telt.
Petroleum til Prinsesse er jo en fjern Brøn-
tan meget andet. Tunge siger det naar han
sejler vort Lasse Taarim, Chan de Kraft et Spirit
apparat, som de kunde gøre Kartaffe paa - og
det være j da i Tine. Ellers kan Agt skændt
samle Brandt i vores Havn, hvor der ligger Masser.
Alle Puds gælder i Tiden som disse.
Saa, nu kikker Agtaren Forten og, og kommer
med sine Heste, kigger Parker glæde sig til Middag.
maden - vi skal have gode Arter, som vi elsker.
Nu er Papiet og saa færdig og et Fjælsdagstres præste-
ret, som ikke der naar saa. Seld og godt, saa det
skulle have været (et Mad og en Tind) men maade
du dog have medet, at der er mine Tanker, og at j
virkelig, Alendens gode Ting. Tusind. Helene, fra din Tunge